

Conclusion. Consequently, we can conclude that the internal component of the image of politician (thinking, attitudes towards the people) and the procedural component (by which the politician carries out his functions) is fundamental to the formation of a positive image that is attractive to the electorate. The question of the effective image (an image aimed at increasing the number of supporters from the side of the population, by showing satisfactory behavior for the community, which is aimed at improving the well-being of the population) will be relevant at all times in a civilized society. The need to continue the study of this issue is due to the constant change in the economic and political situation of the state.

Keywords: politician; political image; image-making; political figure; political leader; image maker; effective image; human psychotypes; political arena; electorate.

*Одержано редакцією 28. 02.2018 р.
Прийнято до публікації 10.03.2018 р.*

УДК 658.003.13:338.24/80

Лишенко Маргарита Олександрівна
к.е.н., доцент, завідувач кафедри статистики,
АГД та маркетингу
Сумський національний аграрний університет
lm_1980@ukr.net

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЕЛЕМЕНТУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. У статті визначено поняття фінансової стійкості підприємства. Виявлено зв'язок фінансової стійкості та фінансової стабільності підприємства. Запропонована модель визначення фінансової стійкості підприємства. розроблено заходи щодо забезпечення фінансової стабільності роботи підприємства; удосконалення системи забезпечення та прогнозування фінансової стійкості підприємства; економічне обґрунтування та оцінювання фінансової стійкості підприємства. Наведено розрахунок показників фінансової стійкості підприємства. Визначено типи фінансової стійкості та запропоновано заходи щодо його покращення.

Ключові слова: фінансова стійкість, фінансова стабільність, аналіз, фінансові коефіцієнти, абсолютні показники, відносні показники, оборотні кошти, власний капітал, власні оборотні кошти, типи фінансової стійкості.

Постановка проблеми. В ринкових умовах суб'єкти господарювання самостійно залучають фінансові ресурси, намагаються ефективно їх розміщувати з метою забезпечення безперервної підприємницької діяльності, здійснюють самостійний пошук контрагентів. Ринкова трансформація підприємств вимагає якісно нового підходу до оцінки фінансового стану підприємств, до його необхідності та значущості в системі фінансового управління. Виняткового значення набуває визначення кількісних і якісних величин, які б характеризували стабільність, надійність підприємства як партнера в ринкових відносинах, його здатність маневрувати фінансовими ресурсами для досягнення ефективної підприємницької діяльності. Тому важливим є обґрунтування методики визначення фінансової стійкості підприємств, основних критеріїв та показників її визначення, встановлення місця цієї оцінки в системі фінансового менеджменту. Особливої уваги потребує виявлення закономірностей дії внутрішніх та зовнішніх факторів зміцнення фінансової стійкості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій та виокремлення частини нерозв'язаної раніше проблеми. Розв'язанню проблеми забезпечення фінансової стійкості та прогнозування фінансової стабільності підприємства присвячені праці відомих

вітчизняних дослідників, зокрема В.О. Подольська та О.О. Оржинська, О.Є. Журавльова, О.І. Пацула, О.М. Мельник. Проте, незважаючи на значні досягнення попередників, низка питань теоретико-методологічного та практичного характеру потребують детальнішого висвітлення і подальших наукових розвідок.

Метою статті є наукове обґрунтування теоретичних положень та практичних засад щодо забезпечення фінансової стабільності роботи підприємства.

Викладення основного матеріалу. Фінансова стійкість – одна з найважливіших характеристик оцінки фінансового стану підприємства, яка визначає ефективне фінансове управління підприємством. Фінансова стійкість підприємства – це такий стан фінансових ресурсів, їх розподіл і використання, який забезпечує розвиток підприємства на основі зростання прибутку і капіталу, при збереженні платоспроможності і кредитоспроможності в умовах допустимого рівня ризику. Найважливішою формою стійкості підприємства є його спроможність розвиватися в умовах внутрішнього і зовнішнього середовища. Для цього підприємство повинно володіти гнучкою структурою фінансових ресурсів і при необхідності мати можливості залучати позикові кошти, тобто бути кредитоспроможним [1].

Кредитоспроможним є підприємство при наявності у нього передумов для отримання кредиту і спроможності своєчасно повернути отриману позику зі сплатою відсотку за рахунок прибутку або інших джерел. З даного визначення випливає ще один аспект фінансової стійкості – розвиток підприємства, зростання прибутку та капіталу.

Отже, «фінансова стійкість» досягається за умови виконання конкретних заходів, які націлені на ефективне формування, розподіл і використання фінансових ресурсів, з одночасним збереженням платоспроможності, яка є зовнішнім проявом стійкості підприємства. Отже, провівши аналіз даного поняття, можна сформулювати таке заключне визначення: фінансова стійкість підприємства – здатність підприємства здійснювати основну й інші види діяльності безперервно, не зважаючи на ризики й зміни в середовищі бізнесу, які можуть відбуватися в процесі господарської діяльності підприємства[2].

Оцінювання фінансової стійкості підприємства передбачає проведення об'єктивного аналізу величини та структури активів і пасивів підприємства і визначення на цій основі його фінансової стабільності і незалежності, а також аналізу відповідності фінансово-господарської діяльності підприємства цілям його статутної діяльності. Фінансово стійким є такий господарюючий суб'єкт, котрий за рахунок власних коштів покриває кошти, вкладені в активи (основні засоби, нематеріальні активи, оборотні кошти), не допускає невиправданої дебіторської та кредиторської заборгованості і розраховується за своїми зобов'язаннями в зазначений термін [3].

Фінансова стійкість підприємства залежить від ефективного управління фінансовими ресурсами і визначається оптимальною структурою активів, оптимальним співвідношенням власних і позикових коштів, оптимальним співвідношенням активів та джерел їх фінансування. Користувачами результатів аналізу фінансової стійкості можуть бути засновники підприємства, його керівництво, ділові партнери та банки. Саме оцінювання фінансової стійкості дозволяє зовнішнім користувачам визначити фінансові можливості підприємства в майбутньому. Основне завдання аналізу фінансової стійкості полягає у визначенні спроможності підприємства протистояти негативній дії різних факторів (зовнішніх, внутрішніх та непередбачуваних), що впливають на його фінансовий стан. Оцінюючи фінансову стійкість підприємства, можна зробити певний висновок залежно від мети аналізу: - власники підприємства (акціонери, інвестори та інші особи, що зробили внески у статутний капітал) віддають перевагу допустимому зростанню частки позикових коштів; - кредитори (постачальники ресурсів, банки) навпаки – віддають перевагу суб'єктам господарювання з високою часткою власного капіталу.

Важливим економічним аспектом є визначення меж фінансової стійкості. Так, недостатня фінансова стійкість може призвести до неплатоспроможності підприємства і

відсутності у нього коштів для розвитку виробництва і взагалі діяльності господарюючого суб'єкта. Надлишкова фінансова стійкість також негативно впливає на виробничо-господарську діяльність, оскільки виступає гальмом її розвитку, збільшуючи затрати підприємства надлишковими запасами і резервами [4].

Як фінансово-економічна категорія фінансова стійкість виражається системою відносних і абсолютних показників. Наявні методики аналізу фінансової стійкості підприємства передбачають проведення досліджень у декілька етапів. Залежно від завдань аналізу і тлумачення поняття «фінансова стійкість» порядок розрахунку показників у різних літературних джерел відрізняються. Але як правило, аналіз проводиться у такій послідовності: 1) загальна оцінка фінансової стійкості; 2) розрахунок за даними балансу системи відносних показників фінансової стійкості; 3) розрахунок за даними балансу системи абсолютних показників, які характеризують забезпеченість запасів джерелами формування і дають можливість визначити відповідний тип фінансової стійкості підприємства; 4) розрахунок за даними звіту про фінансові результати та факторний аналіз порогу рентабельності і запасу фінансової стійкості.

Схематична модель визначення фінансової стійкості підприємства представлена на рис. 1.

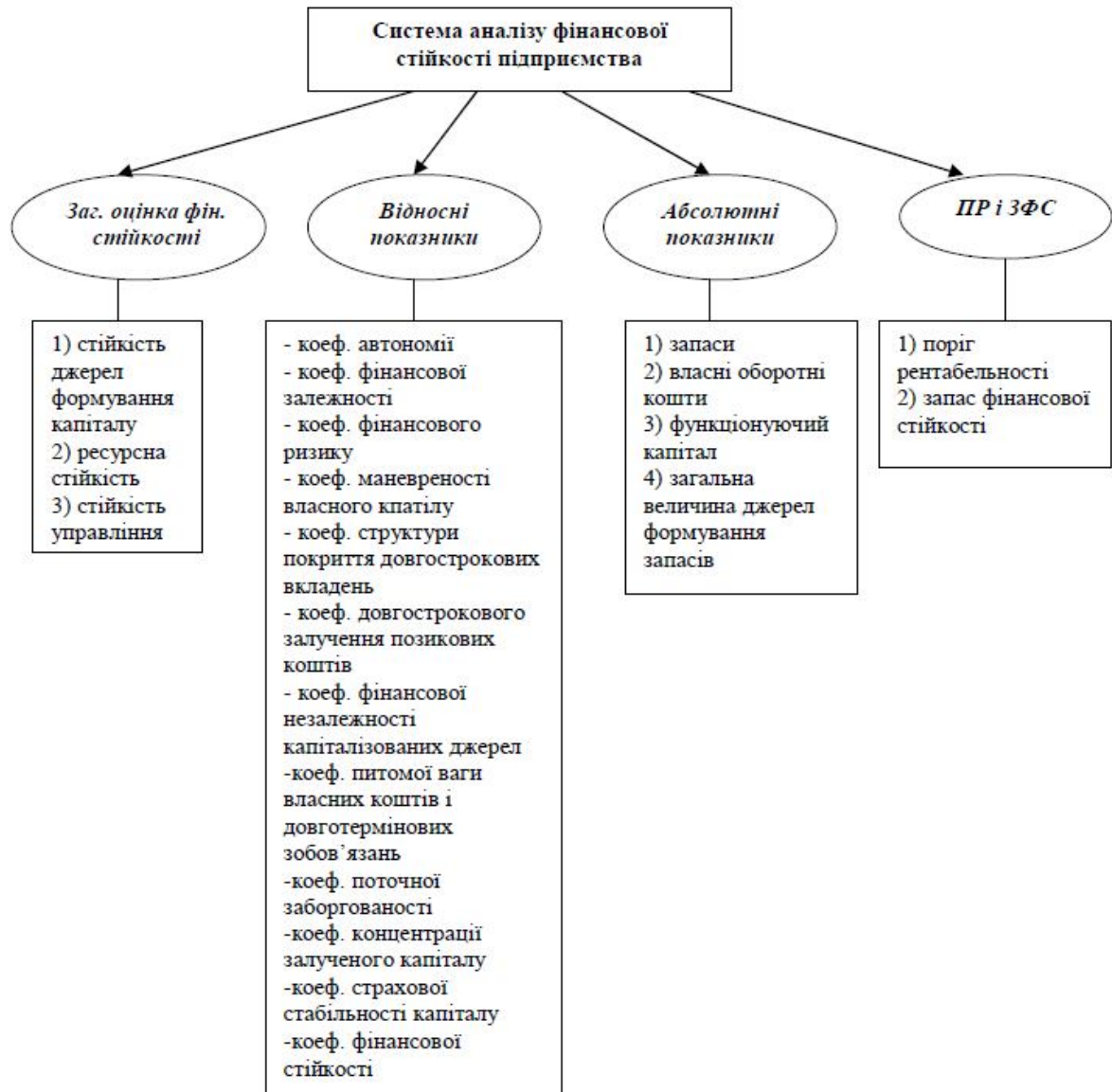

Рис. 1. Комплексна методика визначення фінансової стійкості підприємства [5]

Загальне оцінювання фінансової стійкості передбачає визначення: 1) стійкості джерел формування капіталу; 2) ресурсної стійкості; 3) стійкості управління.

1. Дослідження структури пасиву балансу дає змогу встановити можливі причини фінансової стійкості (нестійкості) підприємства. Збільшення частки власного капіталу за рахунок будь-якого джерела сприяє посиленню фінансової стійкості підприємства. Наявність нерозподіленого прибутку може розглядатися як джерело поповнення оборотних засобів і зменшення поточної кредиторської заборгованості. Особлива роль аналізу власного капіталу під час оцінювання фінансової стійкості зумовлена його функціями. Статутний і додатковий капітал підприємства дають змогу ефективно організувати процес виробництва продукції, застосувати прогресивні технології, висококваліфіковану робочу силу, посилити позиції на ринку. Величина власного капіталу загалом забезпечує довіру партнерів підприємства, що визначає можливість отримання від них фінансових вкладень в разі необхідності усунення впливу несприятливих факторів. Незначна частка власного капіталу посилює підприємницький ризик кредиторів. Аналіз ресурсної стійкості як складової фінансової стійкості включає: рівень співробітництва підприємства із суб'єктами ринкової інфраструктури; ступінь інтегрованості підприємства у системі виробничих відносин; залежність ефективності діяльності підприємства від стану економіки країни; спроможність підприємства до залучення коштів; контроль грошових потоків [6].

Стійкість управління (організаційно-функціональної стійкості) аналізується з погляду адекватності організаційної та виробничої структури підприємства вибраній стратегії розвитку та ринковій кон'юктурі. Аналізуючи фінансову стійкість необхідно розрахувати комплекс відносних показників (табл. 1).

Таблиця 1

Показники фінансової стійкості

Показники	Методика розрахунку	2 014р.	2 016р.	2 017р.	Відхилення, +/-	Теоретично-гранична величина
1. Показник співвідношення власних і залучених коштів	$\frac{\Phi_{1p1495+1695}}{p. 1595+1695}$	1,18	0,99	0,89	-0,29	1:1
2. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\frac{\Phi_{1p1195+1170-1695}}{p. 1495}$	0,80	1,48	1,94	1,14	$\geq 0,5$
3. Коефіцієнт структури довгострокових вкладень	$\frac{\Phi_{1p1595}}{P 1095}$	0,70	1,90	3,28	2,58	$>0,5$
4. Коефіцієнт забезпеченості запасів власними джерелами фінансування	$\frac{\Phi_{1p1195-p1695}}{p. 1100}$	2,17	3,93	8,33	6,16	<1
5. Коефіцієнт стійкого фінансування	$\frac{\Phi_{1p1495+1595}}{\Phi_{1p1900}}$	0,38	0,63	0,57	0,20	0,8
6. Коефіцієнт реальної вартості майна	$\frac{\sum \text{Сума } p1100+1110+1110}{\Phi_{1p1900}}$	0,042	0,0471	0,0193	-0,02	$\geq 0,5$
7. Коефіцієнт автономії (концентрації власного капіталу)	$\frac{\Phi_{1p1495}}{p. 1900}$	0,26	0,31	0,25	-0,01	$\geq 0,5 < 2,0$
8. Коефіцієнт фінансової залежності	$\frac{\Phi_{1p1900}}{P 1495}$	3,90	3,21	4,08	0,18	$\geq 1 < 2,0$
9. Коефіцієнт фінансової стійкості	$\frac{P1495/}{\text{Сума } 1695+1665}$	0,41	0,84	0,58	0,16	1

Розрахунки показали, що коефіцієнт фінансової стійкості в 2017 році порівняно з 2015 роком збільшився на 0,16. Причиною цього стало зростання вартості власного капіталу на 83,9 % та поточних зобов'язань на 31,5 %. Значення цього показника свідчить, що на 1 грн. поточних зобов'язань припадає 0,58 грн. власного капіталу. Збільшення значення цього показника в часі свідчить про деяке зниження фінансової

стійкості. При цьому значення цього показника не відповідає рекомендованому і має значно нижчий показник.

Важливою характеристикою стійкого фінансового стану є коефіцієнт маневровості. Коефіцієнт маневреності власного капіталу за період дослідження зріс на 1,14. Це відбулося за рахунок збільшення вартості оборотних активів підприємства на 495587 тис. грн. та поточних зобов'язань на 107457 тис. грн. при цьому сума власного капіталу також зросла на 83,9 %. Тобто розрахунок показав, що 94% власного капіталу використовується для фінансування поточної оперативної діяльності. Значення цього показника перевищує рекомендоване значення і це є позитивно для покращення фінансового стану підприємства. Зростання цього показника свідчить про підвищення можливості підприємства вільно маневрувати власними засобами.

Коефіцієнт структури довгострокових вкладень зріс на 2,58 при цьому значення цього показника відповідає теоретично граничному і в багато разів перевищує його на 2,78 п. Значення цього показника зросло за рахунок зростання довгострокових зобов'язань в 5 разів, тоді як вартість необоротних активів підвищилася на 12%. Отже, високе значення цього показника є нормальним для роботи підприємства.

Аналізуючи зміну коефіцієнта забезпеченості запасів власними джерелами фінансування в звітному році порівняно з базисним можна констатувати, що він збільшився на 6,16. Значення цього показника свідчить, що запаси, які мають найменшу ліквідність у складу оборотних активів, достатньо забезпечені довгостроковими стабільними джерелами фінансування. Зростання цього показника зросло за рахунок зростання вартості робочого капіталу в 4,4 рази, тоді запаси зросли лише на 16 %. Збільшення цього показника є негативним для фінансової стійкості підприємства і значення цього показника не відповідає теоретично-граничній величині і перевищує її.

Коефіцієнт стійкого фінансування збільшився і в 2017 році становить 0,57 при теоретично-граничній величині 0,8 – 0,9. Відповідно значення цього показника підтверджує не достатність стійких джерел фінансування на підприємстві. Коефіцієнт автономії зменшився на 0,01. Тобто частка власників в загальній сумі авансованих коштів становить 25%. Це є негативним для роботи підприємства і свідчить про низьку частку власного капіталу в структурі валюти балансу. Що більше значення цього показника, то більшою є фінансова стійкість підприємства і незалежність його від кредиторів, тобто від зовнішніх джерел фінансування, а проведений аналіз підтверджує значну залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування. Тоді як коефіцієнт фінансової залежності зріс лише на 0,18, і склав 4,08 в 2017 році при нормативному значенні більше 1 але менше 2. Так як значення цього показника більше 1, і це означає, що власники повністю фінансують своє підприємство. Таким чином, було встановлено, що більшість показників відповідають теоретично-граничній величині, і підприємства в не повністю забезпечені власними коштами, адже сума власних ресурсів не покриває залучені, що підтверджує нормальну стійкість підприємства. Відповідно до показника забезпечення запасів і витрат власними та позиченими коштами можна назвати такі типи фінансової стійкості підприємства:

1) абсолютна фінансова стійкість (трапляється на практиці дуже рідко) - коли власні оборотні кошти (ВОК) забезпечують запаси (З), а тому підприємство не залежить від банківських кредитів, має абсолютну ліквідність і забезпечує поточну та перспективну платоспроможність. 2) нормально стійкий фінансовий стан – коли запаси забезпечуються сумою власних оборотних коштів та довгостроковими позиковими джерелами (сума власних оборотних коштів і довгострокових зобов'язань складає функціонуючий капітал – ФК). При цьому, підприємство має нормальну ліквідність і платоспроможність, а також достатньо рентабельною є його операційна діяльність[7]. 3) нестійкий фінансовий стан - коли запаси забезпечуються за рахунок власних оборотних коштів, довгострокових позикових джерел та короткострокових кредитів і позик, тобто за рахунок усіх основних джерел формування запасів і витрат; є недостатньою ліквідність, виникає періодична неплатоспроможність, сповільнюється оборотність додаткових джерел фінансування.

Однак, при цьому є можливість відновлення платоспроможності. Сума функціонуючого капіталу і короткострокових кредитів та позик складає загальну величину основних джерел формування запасів – ЗВ. 4) кризовий фінансовий стан - коли запаси й витрати не забезпечуються джерелами їх формування і підприємство перебуває на межі банкрутства. Підприємство має хронічну прострочену заборгованість перед кредиторами, а відновлення платоспроможності без санації є майже неможливим [1]. Моделі визначення типу фінансової стійкості подано нижче:

Таблиця 2

Модель визначення типу фінансової стійкості

№ п/п	Показники, надлишок (+) нестача (-)	Тип фінансової стійкості			
		Абсолютна фінансова стійкість	Нормальна фінансова стійкість	Нестійкий фінансовий стан	Кризовий фінансовий стан
1	$\pm \text{ВОК} = \text{ВОК} - З$	$\pm \text{ВОК} \geq 0;$	$\pm \text{ВОК} < 0;$	$\pm \text{ВОК} < 0;$	$\pm \text{ВОК} < 0;$
2	$\pm \text{ФК} = \text{ФК} - З$	$\pm \text{ФК} \geq 0;$	$\pm \text{ФК} < 0;$	$\pm \text{ФК} < 0;$	$\pm \text{ФК} < 0;$
3	$\pm \text{ЗВ} = \text{ЗВ} - З$	$\pm \text{ЗВ} \geq 0.$	$\pm \text{ЗВ} < 0.$	$\pm \text{ЗВ} \geq 0;$	$\pm \text{ЗВ} < 0;$

Таблиця 3

Визначення типу фінансової стійкості

	Алгоритм розрахунку	2015р.	2016р.	2017р.	Відхи- лення, +-
Наявність власного оборотного капіталу для формування запасів	$H_1 = \phi_1 \text{ р.}(1495-1095)$	45802	87739	152389,0	106587
Наявність власного оборотного капіталу, довгострокових кредитів та позик для формування запасів	$H_2 = H_1 + \phi_{1\text{р.}}(1595+1665)$	111994	279049	500122,0	388128
Наявність власного оборотного капіталу, довгострокових, короткострокових кредитів та позик для формування запасів	$H_3 = H_2 + \phi_{1\text{р.}}(1600+1610)$	224228	427617	656008,0	431780
Запаси	$H_4 = \phi_1 \text{ р.}(1100)$	51622	71092	60019,0	8397
Надлишок (+) нестача (-) власного оборотного капіталу для формування запасів	$E_1 = H_1 - H_4$	-5820	16647	92370,0	98190
Надлишок (+) нестача (-) власного оборотного капіталу, довгострокових кредитів та позик для формування запасів	$E_2 = H_2 - H_4$	60372	207957	440103,0	379731
Надлишок (+) нестача (-) власного оборотного капіталу, довгострокових, короткострокових кредитів та позик для формування запасів	$E_3 = H_3 - H_4$	172606	356525	595989,0	423383
Запас стійкості фінансового стану, днів	$ЗС = (E_3 * 360) : \phi_2 \text{ р.}2000$	46,68	74,30	125,87	79,19
Надлишок (+) нестача (-) джерел фінансування на 1 грн. запасів, грн.	$D = E_3 : H_4$	3,34	5,01	9,93	6,59

Фінансово-економічні коефіцієнти та абсолютні показники типу фінансової стійкості визначаються за інформацією бухгалтерського балансу і характеризують фінансову стабільність підприємства з погляду співвідношення власних і залучених фінансових ресурсів [8].

Розрахунки показали, що підприємство в достатній мірі забезпечене власними ресурсами. Так запас стійкості фінансового стану становить 125,87 днів в 2017 році і за період дослідження зростає на 79,19 днів. На підприємстві спостерігається надлишок

джерел фінансування на 1 грн. запасів на 6,59 грн. і цей надлишок в 2017 році становить 9,93 грн. в 2017 році. На наступному етапі визначимо тип фінансової стійкості підприємства (табл. 4).

Таблиця 4

Визначення типу фінансової стійкості

Типи формування виробничих запасів	Джерела формування	Методика розрахунку	Розрахунок оцінки
1. Абсолютний	Власні оборотні активи (ВОА)	Виробничі запаси \leq власні оборотні активи	20173 \leq 152389
		$\text{Код } 100 \leq \text{Код } 1495 - \text{Код } 1095$	
2. Нормальний	Власні і прирівняні до них оборотні активи (ВПА)	ВОА < Виробничі запаси \leq ВПА	152389 > 20176 \leq 500122
		$\text{Код } 1195 - \text{Код } 1095 < \text{Код } 1100 \leq (\text{Код } 1195 + \text{Код } 1595) - \text{Код } 1095$	
3. Нестійкий	Загальна величина джерел фінансування оборотних активів (ЗВА)	ВПА < Виробничі запаси \leq ЗВА	500122 > 20173 \leq 762564
		$(\text{Код } 1495 + \text{Код } 1595) - \text{Код } 1095 < \text{Код } 1100 \leq \text{Код } 1495 + \text{Код } 1595 + \text{Код } 1600 + \text{Код } 1615$	
4. Кризовий	Загальна величина джерел фінансування оборотних активів (ЗВА)	Виробничі запаси > ЗВА	20173 < 762654
		$\text{Код } 1100 > \text{Код } 1495 + \text{Код } 1595 + \text{Код } 1600 + \text{Код } 1615$	

Таким чином, за звітний період якісно змінився тип фінансової стійкості підприємства: воно перейшло з нормального фінансового стану в 2015 році до абсолютної фінансової стійкості в 2016 і в 2017 році. Тобто в такій ситуації для забезпечення запасів достатньо власного оборотного капіталу, і в майбутньому платоспроможність ТОВ «Молпром» гарантована. Забезпеченість запасів джерелами формування є сутністю фінансової стійкості, її зовнішнім проявом, а наслідком є платоспроможність (ліквідність).

Висновки та перспективи подальших розвідок. Перспективи подальших наукових досліджень полягають у розробці методики аналітичного дослідження показників фінансової стабільності підприємства та механізмів управління фінансово-економічною стійкістю, які в майбутньому врахують показники внутрішнього фінансового потенціалу підприємства та в результаті чого виникає потреба у визначенні впливу зовнішніх факторів на визначення типу фінансової стабільності.

Список використаної літератури

1. Пшик Б.І. Фінансова стабільність: сутність та особливості прояву / Б. І. Пшик // Вісник СевНТУ. Серія «Економіка і фінанси». – 2015. – № 138. – С. 91–96
2. Боримська К.П. Удосконалення підходів до аналізу оптимальності структури власного капіталу акціонерних товариств / К.П. Боримська, Р.В. Варічева [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://archive.nbuv.gov.ua>.
3. Романишин М.І. Економічна стабільність підприємства: сутність та її складові / Н.О. Шпак, М.І. Романишин // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України: зб. наук.-техн. праць. – Львів: РВВ НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.10. – С. 248–253.

4. Козюк В.В. Монетарні засади глобальної фінансової стабільності: [монографія] / В.В. Козюк. – Тернопіль: Економічна думка, 2009. – 728 с.
5. Гапак Н.М., Капштан С.А. Особливості визначення фінансової стійкості підприємства / Н.М. Гапак, С.А. Капштан // Науковий вісник Ужгородського університету. - Серія «Економіка». – 2016. - Випуск 1 (42). - С. 191-196.
6. Грабовецький Б.Є. Економіко-методичне забезпечення оцінки достатності фінансових ресурсів підприємства в сучасних умовах господарювання / Б.Є. Грабовецький, І.В. Шварц, Стригуль Л.С.// Електронне наукове фахове видання - Серія «Глобальні та національні проблеми економіки»/ Миколаївський національний університет ім. О. Сухомлинського. - Миколаїв. - 2016. – Вип. 10.- С. 516-520.
7. Стригуль Л.С. Економіко-методичне забезпечення оцінки достатності фінансових ресурсів підприємства в сучасних умовах господарювання / Л.С. Стригуль// Електронне наукове фахове видання - Серія «Глобальні та національні проблеми економіки»/ Миколаївський національний університет ім. О. Сухомлинського. - Миколаїв. – 2016. – Вип. 10. – С. 516-520.
8. Гогой І.Д. Аналіз і оцінка фінансового стану підприємства / І.Д. Гогой [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://archive.nbu.gov.ua>.

References

1. Pishik, B.I. (2015). Financial stability: the essence and features of manifestation. *Visnyk of SevNTU. Series "Economics and Finance"*, 138, 91-96 (in Ukr.)
2. Borimskaya, K.P. (2015). Improvement of the approaches to the analysis of optimality of the equity structure of joint stock companies / [Electronic resource]. - Accessed mode: <http://archive.nbu.gov.ua>. (in Ukr.)
3. Romanishin, M.I. (2009). Economic stability of the enterprise: essence and its components. *Scientific Bulletin of the National Forestry University of Ukraine: Sb. Sci.-Tech. works.* - Lviv: RVB NLTU of Ukraine. - Vip. 19.10 - С. 248-253. (in Ukr.)
4. Kozyuk, V.V.(2009). *Monetary Fundamentals of Global Financial Stability: [monograph].* Ternopil: Economic Thought. - 728 p. (in Ukr.)
5. Gapak, N. M., Kappshtan, S.A. (2016). Features of the definition of financial stability of the enterprise. *Scientific Bulletin of Uzhgorod University. The series "Economics", Issue 1 (42)*, 191-196. (in Ukr.)
6. Grabovetsky, B.Ye. (2016). Economic and methodological support for assessing the adequacy of financial resources of an enterprise in modern economic conditions. *Electronic scientific specialized publication - Series "Global and national problems of economy" / Mykolaiv National University named after. O. Sukhomlinsky - Mykolayiv.* - Voice over 10.- P. 516-520. (in Ukr.)
7. Strigul, L.S (2016). Economic and methodological support for assessing the adequacy of financial resources of an enterprise in modern economic conditions. *Electronic scientific specialized publication - Series "Global and national problems of economy" / Mykolaiv National University named after. O. Sukhomlinsky - Mykolayiv.* - Voice over 10. - P. 516-520. (in Ukr.)
8. Gogoy, I.D. Analysis and evaluation of the financial state of the enterprise. [Electronic resource]. - Accessed mode: <http://archive.nbu.gov.ua>. (in Ukr.)

Lyshenko Margarita Alexandrovna

Candidate of Economics, Associate Professor,
Head of the Department of Statistics and Marketing
Sumy National Agrarian University
lm_1980@ukr.net

ANALYSIS OF FINANCIAL STABILITY OF THE ENTERPRISE AS A ELEMENT TO PROVIDE FINANCIAL STABILITY OF THE BUSINESS OF THE ENTERPRISE

Abstract.

Introduction. In market conditions, economic entities independently attract financial resources, try to effectively place them in order to ensure uninterrupted entrepreneurial activity, carry out independent search of counterparties. Of particular importance is the definition of quantitative and qualitative variables that would characterize the stability, reliability of the company as a partner in market relations, its ability to maneuver financial resources to achieve effective entrepreneurial activity. Therefore, it is important to substantiate the methodology for determining the financial sustainability of enterprises, the main criteria and indicators for its determination, the establishment of the place of this assessment in the financial management system.

Purpose: there is a scientific substantiation of theoretical positions and practical principles for ensuring the financial stability of the enterprise.

Methods. Methods used in the article: theoretical analysis and synthesis of the investigated material, social and qualitative methods of research, analytical - statistical method.

Results. The article defines the concept of financial stability of the enterprise. The connection between financial stability and financial stability of the enterprise is revealed. The model of determination of financial stability of the enterprise is offered. Measures have been developed to ensure the financial stability of the company; improvement of the system of providing and forecasting financial sustainability of the enterprise; economic substantiation and evaluation of financial sustainability of the enterprise. The calculation of indicators of financial stability of the enterprise is given. The types of financial sustainability are defined and measures to improve it are proposed.

Conclusion. Prospects for further research are to develop a methodology for analyzing the indicators of financial stability of the enterprise and mechanisms for managing financial and economic stability, which in the future will take into account the indicators of the internal financial potential of the enterprise, and as a result the need to determine the influence of external factors on determining the type of financial stability

Keywords: financial stability; financial stability; analysis; financial ratios; absolute indicators; relative indicators; current assets; equity; own working capital; types of financial sustainability.

*Одержано редакцією 08. 02.2018 р.
Прийнято до публікації 19.03.2018 р.*

УДК 331.522

Придятько Елла Миколаївна

викладач,

Красноармійський індустріальний інститут

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», м. Покровськ

ellap82@ukr.net

ВПЛИВ ЗОВНІШНІХ УМОВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. Обґрунтовано доцільність підвищення ефективності процесу формування персоналу промислового підприємства. Визначено основні зовнішні чинники, що впливають на процеси формування персоналу підприємства: попит на продукцію, конкуренція між товаровиробниками, стан економічного розвитку країни, нормативно-правове регулювання та збалансованість можливостей ринку праці та потреб виробничої сфери. Проаналізовано впливу зовнішніх чинників на ефективність процесів формування персоналу підприємств.

Ключові слова: персонал; промислове підприємство; процес формування персоналу; зовнішні умови; вплив; ефективність; попит; конкуренція; економічний розвиток.

Постановка проблеми. Умовою досягнення ефективності процесу формування персоналу промислового підприємства є використання всіх наявних можливостей для збалансування інтересів найманого працівника і роботодавця, врахування особливостей внутрішніх складових функціонування підприємства та зовнішнього для нього середовища. Від того, наскільки повно будуть задоволеними й збалансованими означені інтереси, буде залежати ступінь забезпеченості підприємства персоналом відповідного професійно-кваліфікаційного рівня із високою мотивацією до безперервного професійного й особистісного розвитку та достатньою лояльністю до підприємства, що визначає можливості для висхідної траєкторії його перспективного стратегічного розвитку на майбутнє.

Разом із тим, незважаючи на те, що процес формування персоналу носить локальний характер, а ступінь його ефективності є чинником успішності функціонування конкретного промислового підприємства, досягти закладених у Державному бюджеті України на 2018 р. 3,0% зростання національної економіки можливо лише за умови